Grímsnes- og Grafningshreppur

Ársreikningur 2016

Efnisyfirlit

bls.

Skýrsla sveitarstjórnar og sveitarstjóra **2**
Áritun óháðs endurskoðanda .... **3 - 4**
Rekstrarreikningur **5**
Efnahagsreikningur .... **6 - 7**
Sjóðstreymi **8**
Skýringar .... **9 - 21**

Grímsnes- og Grafningshreppur
kennitala: 590698-2109
Borg, 801 Selfoss

Skýrsla sveitarstjórnar og sveitarstjóra

Starfsemi sveitarfélagsins er skipt í A hluta annarsvegar og B hluta hinsvegar. Til A hluta telst starfsemi sem að hluta eða öllu leyti er fjármögnuð með skatttekjum en í B hluta eru fyrirtæki sem að hálfu eða meirihluta eru í eigu sveitarfélagsins og eru rekin sem sjálfstæðar einingar.

Rekstur sveitarfélagsins var með svipuðu móti í ár og síðastliðið ár. Heildarvelta sveitarfélagsins samkvæmt samanteknum rekstrarreikningi fyrir A og B hluta 2016 nam 802,1 mkr. og er 11,1 mkr. undir áætlun. Skatttekjur sveitarfélagsins samtals námu 548,9 mkr. og voru 14 mkr. yfir áætlun. Samtals námu rekstrartekjur A hluta 697,7 mkr. en áætlun gerði ráð fyrir 688,5 mkr.

Það er álit sveitarstjórnar að allar upplýsingar sem nauðsynlegar eru til að glöggva sig á stöðu sveitarfélagsins í árslok, rekstrarárangri ársins og fjárhagslegri þróun, komi fram í ársreikningnum.

Rekstrarniðurstaða A hluta er hagnaður að fjárhæð 12,3 mkr. en áætlun gerði ráð fyrir hagnaði að fjárhæð 34,1 mkr. Rekstrarniðurstaða samantekinna reikningsskila sveitarfélagsins er tap að fjárhæð 7,7 mkr. og er afkoman 24,6 mkr. lakari en áætlun gerði ráð fyrir.

Íbúafjöldi Grímsnes- og Grafningshrepps 1. desember 2015 var 459 en var 465 þann 1. desember 2016. Íbúum fjölgaði um 6.

Sveitarstjórn Grímsnes- og Grafningshrepps ásamt sveitarstjóra, staðfesta hér með ársreikning sveitarfélagsins og stofnana þess fyrir árið 2016 með undirritun sinni.

Borg, 3. maí 2017

Sveitarstjórn

Sveitarstjóri

Áritun óháðs endurskoðanda

Til sveitarstjórnar Grímsnes- og Grafningshrepps.

Álit
Við höfum endurskoðað meðfylgjandi ársreikning Grímsnes- og Grafningshrepps fyrir árið 2016. Ársreikningurinn hefur að geyma skýrslu sveitarstjórnar og sveitarstjóra, ársreikning fyrir A hluta starfsemi sveitarfélagsins og ársreikning fyrir A og B hluta. Hann greinist í rekstrarreikning, efnahagsreikning, yfirlit um sjóðstreymi, upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Það er álit okkar að ársreikningurinn gefi glögga mynd af afkomu sveitarfélagsins á árinu 2016, efnahag þess 31. desember 2016 og breytingu á handbæru fé á árinu 2016, í samræmi við lög um ársreikninga og settar reikningsskilareglur, og að skýrsla sveitarstjórnar og sveitarstjóra hafi að geyma þær upplýsingar sem þar ber að veita í samræmi við lög um ársreikninga komi þær ekki fram annars staðar í ársreikningnum.

Grundvöllur álits
Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Ábyrgð okkar samkvæmt stöðlunum er nánar útskýrð í kaflanum um ábyrgð endurskoðenda. Við erum óháð sveitarfélaginu samkvæmt ákvæðum siðareglna sem gilda um endurskoðendur á Íslandi og varða endurskoðun okkar á ársreikningi sveitarfélagsins. Við uppfyllum jafnframt aðrar kröfur um starf okkar sem endurskoðendur í samræmi við ákvæði siðareglna.

Við teljum að við endurskoðunina höfum við aflað nægilegra og viðeigandi gagna til að byggja álit okkar á.

Ábyrgð sveitarstjórnar og sveitarstjóra á ársreikningnum
Sveitarstjórn og sveitarstjóri eru ábyrg fyrir gerð og framsetningu ársreikningsins í samræmi við lög um ársreikninga og settar reikningsskilareglur. Sveitarstjórn og sveitarstjóri eru einnig ábyrg fyrir því innra eftirliti sem nauðsynlegt er að sé til staðar varðandi gerð og framsetningu ársreikningsins, þannig að hann sé án verulegra annmarka hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Við gerð ársreikningsins ber sveitarstjórn og sveitarstjóra að meta hæfi sveitarfélagsins til áframhaldandi starfsemi og semja ársreikning sveitarfélagsins á þeirri forsendu að um áframhaldandi starfsemi sé að ræða, nema mat þeirra sé að áframhaldandi starfsemi sé ekki möguleg. Stjórnendum sveitarfélagsins ber að setja fram viðeigandi skýringar um rekstrarhæfi og fjárhagsstöðu sveitarfélagsins.

Sveitarstjórn skal hafa eftirlit með gerð og framsetningu ársreikningsins.

Ábyrgð endurskoðenda á endurskoðun ársreikningsins
Markmið okkar er að afla nægjanlegrar vissu um að ársreikningurinn sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka og gefa út áritun með áliti okkar. Nægjanleg vissa er mikil vissa en ekki trygging þess að endurskoðun, sem framkvæmd er í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla, muni ávallt leiða í ljós alla verulega annmarka séu þeir til staðar. Annmarkar geta stafað af sviksemi eða mistökum og eru metnir verulegir ef þeir, einir og sér eða samanlagðir, gætu haft áhrif á fjárhagslegar ákvarðanir notenda sem grundvallaðar eru á ársreikningnum.

Áritun óháðs endurskoðanda

Endurskoðun í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla byggir á faglegu mati og faglegri tortryggni. Við framkvæmum einnig eftirfarandi:

Greinum og metum áhættuna af verulegum annmörkum, vegna sviksemi eða mistaka, og skipuleggjum endurskoðunaraðgerðir til að mæta þessari áhættu og öflum endurskoðunargagna sem eru nægjanleg og viðeigandi grunnur fyrir áliti okkar. Áhættan af því að greina ekki verulega annmarka sem stafa af sviksemi er meiri en áhætta af annmörkum vegna mistaka, þar sem sviksemi getur stafað af fölsun, misvísandi framsetningu ársreiknings, að mikilvægum atriðum sé viljandi sleppt, samanteknum ráðum eða að innra eftirlit sé sniðgengið.

Öflum skilnings á innra eftirliti sem er viðeigandi fyrir endurskoðun okkar í þeim tilgangi að hanna endurskoðunaraðgerðir, en ekki til þess að gefa álit á virkni innra eftirlits sveitarfélagsins.

Metum hvort val stjórnenda á reikningsskilaaðferðum sé viðeigandi og hvort matsaðferðir þeirra séu raunhæfar. Einnig skoðum við hvort tengdar skýringar séu við hæfi.

Ályktum um notkun stjórnenda á forsendunni um áframhaldandi starfsemi og metum á grundvelli endurskoðunarinnar hvort verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi eða hvort aðstæður séu til staðar sem gætu valdið verulegum efasemdum um rekstrarhæfi. Ef við teljum að veruleg óvissa ríki, ber okkur að vekja sérstaka athygli á viðeigandi skýringum í ársreikningnum um óvissuna og ef þær upplýsingar eru ekki nægjanlegar að okkar mati, víkjum við frá fyrirvaralausu áliti. Niðurstaða okkar byggir á þeim endurskoðunargögnum sem við höfum aflað fram að dagsetningu áritunar okkar. Engu að síður geta atburðir eða aðstæður í framtíðinni leitt til þess að félagið verði ekki lengur rekstrarhæft.

Metum framsetningu, gerð og innihald ársreikningsins í heild, að meðtöldum skýringum og hvort hann grundvallast á fyrirliggjandi færslum og atburðum og gefi glögga mynd samanber álit okkar.

Við upplýsum sveitarstjórn meðal annars um áætlað umfang og tímasetningu endurskoðunarinnar og veruleg atriði sem upp geta komið í endurskoðun okkar, þar á meðal verulega annmarka í innra eftirliti ef við á.

Borg, 3. maí 2017

PricewaterhouseCoopers ehf.

Ólafur Gestsson
löggiltur endurskoðandi

Rekstrarreikningur ársins 2016

	Skýr.	Sveitarsjóður A-hluti 2016	Sveitarsjóður A-hluti Fjárh.áætl.	Sveitarsjóður A-hluti 2015	Samantekin reikningsskil A og B hluti 2016	Samantekin reikningsskil A og B hluti Fjárh.áætl.	Samantekin reikningsskil A og B hluti 2015
Tekjur	2						
Skatttekjur		550.112	534.940	489.127	548.914	534.940	487.992
Aðrar tekjur		147.603	153.534	163.563	253.177	278.220	261.896
		697.714	688.474	652.691	802.091	813.160	749.888
Gjöld							
Laun og launatengd gjöld	3	288.526	305.487	275.932	298.129	314.303	284.298
Annar rekstrarkostnaður		352.086	310.333	321.087	402.599	379.402	363.410
		640.612	615.820	597.019	700.728	693.705	647.708
Rekstrarniðurstaða fyrir afskriftir		57.102	72.654	55.672	101.363	119.455	102.180
Afskriftir	6	(41.958)	(36.473)	(37.756)	(66.086)	(60.723)	(61.473)
Niðurstaða án fjármagnsliða		15.144	36.181	17.916	35.277	58.732	40.707
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)	4	(2.836)	(2.082)	(6.578)	(42.983)	(41.850)	(48.156)
Rekstrarniðurstaða	5	12.308	34.099	11.338	(7.706)	16.882	(7.449)

Efnahagsreikningur 31. desember 2016

		Sveitarsjóður A-hluti		Samantekin reikningsskil A og B hluti	
Eignir	Skýr.	2016	2015	2016	2015
Fastafjármunir					
Varanlegir rekstrarfjármunir:	6				
Fasteignir og lóðir		875.452	898.225	918.115	942.769
Veitukerfi, gatnakerfi og gámaplön		127.436	148.631	493.437	448.259
Bifreiðar, vélar, áhöld og tæki		25.569	15.550	25.907	15.888
		1.028.457	1.062.406	1.437.459	1.406.916
Áhættufjármunir og langtímakröfur:					
Eignarhlutir í félögum	7	36.160	36.160	36.160	36.160
Langtímakröfur á eigin fyrirtæki	8	105.303	118.894	0	0
		141.463	155.054	36.160	36.160
Fastafjármunir samtals		1.169.920	1.217.460	1.473.619	1.443.076
Veltufjármunir					
Óinnheimtar tekjur	9	66.066	76.393	111.414	86.256
Næsta árs afb. eigin fyrirtækja	8	16.083	35.780	0	0
Viðskiptakröfur á eigin fyrirtæki		508.115	435.152	0	0
Aðrar skammtímakröfur	9	5.669	2.912	9.318	4.337
Handbært fé		741	3.462	2.224	22.390
		596.673	553.701	122.956	112.982
Eignir samtals		1.766.593	1.771.161	1.596.575	1.556.058

Efnahagsreikningur 31. desember 2016

Eigið fé og skuldir	Skýr.	Sveitarsjóður A-hluti 2016	Sveitarsjóður A-hluti 2015	Samantekin reikningsskil A og B hluti 2016	Samantekin reikningsskil A og B hluti 2015
Eigið fé					
Eigið fé	10	1.010.398	992.335	561.080	563.030
Langtímaskuldir					
Skuldir við lánastofnanir	11	657.249	675.664	847.446	873.306
Skammtímaskuldir					
Viðskiptaskuldir		36.162	36.995	69.123	39.629
Næsta árs afb. langtímaskulda	11	32.550	31.018	44.136	42.333
Aðrar skammtímaskuldir		30.233	35.149	33.049	37.760
Fyrirfram innheimtar tekjur		0	0	41.741	0
		98.945	103.162	188.049	119.723
Skuldir samtals		756.194	778.826	1.035.495	993.028
Eigið fé og skuldir samtals		1.766.593	1.771.161	1.596.575	1.556.058

Aðrar upplýsingar 12-14

Yfirlit um sjóðstreymi árið 2016

	Sveitarsjóður A-hluti			Samantekin reikningsskil A og B hluti		
	2016	Fjárh.áætl.	2015	2016	Fjárh.áætl.	2015
Rekstrarhreyfingar						
Hreint veitufé frá rekstri:						
Rekstrarafkoma ársins	12.308	34.099	11.338	(7.706)	16.882	(7.449)
Liðir sem hafa ekki áhrif á fjárstreymi:						
Reiknaðar afskriftir	41.958	36.473	37.756	66.086	60.723	61.473
Verðbætur	11.214	10.926	10.328	18.964	17.426	18.492
Tap / (söluhagnaður) eigna	10.916	0	(7.085)	10.916	0	(7.085)
	76.397	81.498	52.337	88.260	95.031	65.431
Breyting rekstrart. eigna- og skuldaliða:						
Óinnheimtar tekjur	10.328	0	3.514	(25.158)	0	3.514
Aðrar skammtímakröfur	(2.756)	0	5.567	(4.981)	0	6.557
Skammtímaskuldir	(5.749)	0	(12.956)	66.523	40.000	(13.185)
	1.822	0	(3.876)	36.384	40.000	(3.114)
Handbært fé frá rekstri	78.219	81.498	48.461	124.644	135.031	62.318
Fjárfestingahreyfingar						
Fjárfesting í rekstrarfjármunum	(25.819)	(19.097)	(39.497)	(114.439)	(96.897)	(15.913)
Söluverð rekstrarfjármuna	12.650	0	20.150	12.650	0	20.150
Langtímakr. eigin stofnanir, breyting	36.530	35.675	42.198	0	0	0
	23.361	16.578	22.851	(101.789)	(96.897)	4.237
Fjármögnunarhreyfingar						
Skammtímalán	0	(10.000)	(17.928)	0	(10.000)	(17.928)
Afborganir langtímalána	(31.339)	(31.918)	(30.045)	(43.021)	(44.133)	(41.248)
Eigin fyrirtæki, breyting	(72.963)	(24.843)	(30.482)	0	0	0
	(104.301)	(66.761)	(78.455)	(43.021)	(54.133)	(59.176)
Hækkun (lækkun) á handbæru fé	(2.722)	31.315	(7.143)	(20.165)	(15.999)	7.379
Handbært fé í ársbyrjun	3.462	2.190	10.605	22.390	34.845	15.011
Handbært fé í árslok	741	33.505	3.462	2.224	18.846	22.390

Skýringar

1. Yfirlit um helstu reikningsskilaaðferðir

1.1 Grundvöllur reikningsskila

Ársreikningurinn er gerður í samræmi við sveitarstjórnarlög, lög um ársreikninga, reglugerð um bókhald, fjárhagsáætlanir og ársreikninga sveitarfélaga og auglýsingar innanríkisráðuneytisins um reikningsskil sveitarfélaga. Ársreikningurinn byggir í meginatriðum á sömu reikningsskilaaðferðum og árið áður.

Til sveitarsjóðs (A hluta), telst starfsemi sem að hluta eða öllu leyti er fjármögnuð með skatttekjum. Er þar um að ræða aðalsjóð, eignasjóð og þjónustumiðstöð. Til B hluta teljast stofnanir og fyrirtæki sem að hálfu eða meirihluta eru í eigu Grímsnes- og Grafningshrepps, en rekstur þessara fyrirtækja og stofnana er fjármagnaður með þjónustutekjum. Fyrirtæki og stofnanir sem falla undir B hluta eru félagslegar íbúðir, fráveita, vatnsveita og hitaveita.

Við gerð reikningsskilanna samkvæmt settum reikningsskilareglum þurfa stjórnendur að meta ýmis atriði og gefa sér forsendur um mat á eignum, skuldum, tekjum og gjöldum. Þó svo mat þetta sé samkvæmt bestu vitund stjórnenda geta raunveruleg verðmæti þeirra liða sem þannig eru metnir reynst önnur en niðurstaða samkvæmt matinu.

1.2 Samantekinn ársreikningur

Ársreikningur sveitarsjóðs (A hluta) og samstæðu (A og B hluta) er gerður með þeim hætti að lagðir eru saman sambærilegir liðir eigna, skulda, tekna og gjalda úr ársreikningum einstakra fyrirtækja og stofnana en öllum innbyrðis viðskiptum, inneignum og skuldum er eytt.

1.3 Innlausn tekna

Skatttekjur eru færðar til tekna við álagningu þeirra en til lækkunar er færð reiknuð breyting á niðurfærslu vegna óinnheimtra skatttekna. Til skatttekna teljast útsvar, fasteignaskattur, lóðarleiga og framlög úr Jöfnunarsjóði sveitarfélaga.

Sala vöru og þjónustu er færð til tekna í rekstrarreikningi að frádregnum afslætti og virðisaukaskatti. Tekjufærslan er miðuð við afhendingartíma.

1.4 Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld

Vaxtatekjur eru tekjufærðar miðað við upphaflega ávöxtunarkröfu skuldabréfaeignar og áfallnar vaxtatekjur vegna bankainnistæðna og viðskiptakrafna eru tekjufærðar nema vafi leiki á um innheimtu þeirra.

Arðstekjur eru tekjufærðar þegar ákvörðun aðalfundar um arðgreiðslu í viðkomandi félögum liggur fyrir.

Viðskipti í öðrum myntum en íslenskum krónum eru umreiknuð yfir í íslenskar krónur á gengi viðskiptadags. Gengismunur sem myndast við greiðslu skulda er færður í rekstrarreikning sem og áfallinn gengismunur á skuldir í árslok.

Skýringar

1.5 Varanlegir rekstrarfjármunir og afskriftir

Varanlegir rekstrarfjármunir eru færðir á kostnaðarverði að frádregnum afskriftum. Afskriftir eru reiknaðar sem fastur árlegur hundraðshluti af stofnverði. Afskriftatími eignaflokka er eftirfarandi:

Fasteignir og lóðir	25 - 40 ár
Veitukerfi	25 ár
Gatnakerfi og gámaplön	25 ár
Bifreiðar, vélar, áhöld og tæki	5-15 ár

Afskriftir eru reiknaðar hlutfallslega innan ársins.

Þegar bókfært verð eigna er hærra en endurheimtanlegt verð þeirra, eru eignirnar færðar niður í endurheimtanlegt verð.

Hagnaður eða tap af sölu eigna er mismunur á söluverði og bókfærðu verði eigna á söludegi og er hluti af rekstrarniðurstöðu. Þegar eignir eru seldar sem endurmetnar hafa verið sérstaklega, eru fjárhæðir á sérstöku endurmati meðal eigin fjár sem tilheyra viðkomandi eignum millifærðar á óráðstafað eigið fé.

Vaxtagjöld af lánum sem tekin hafa verið til þess að fjármagna varanlega rekstrarfjármuni eru eignfærð á þeim tíma sem það tekur að koma þeim í nýtingarhæft ástand. Önnur vaxtagjöld eru gjaldfærð í rekstrarreikningi.

Kostnaður vegna viðhalds er gjaldfærður í rekstrarreikningi þegar hann verður til. Kostnaður við meiriháttar endurbætur á varanlegum rekstrarfjármunum er eignfærður þegar endurbæturnar hafa í för með sér að eignir verði hæfari til tekjuöflunar eða nýtingartími verður lengri. Endurbæturnar eru afskrifaðar á áætluðum endingartíma viðkomandi eigna.

Lóðir og lendur eru endurmetnar með reglubundnum hætti. Á hverjum reikningsskiladegi er yfirfarið hvort gangvirði þessara eigna hafi vikið verulega frá bókfærðu verði þeirra. Sé um verulegt frávik að ræða eru þær endurmetnar. Í þessu samhengi er frávik talið verulegt ef það nemur 5% eða meira frá bókfærðu verði. Verðmatsbreytingar vegna þessa endurmats eru færðar á eiginfjárreikning.

1.6 Eignarhlutir í félögum

Eignarhlutir í félögum og stofnframlög í byggðasamlögum eru færð á kostnaðarverði.

1.7 Óinnheimtar skatttekjur og aðrar kröfur

Óinnheimtar skatttekjur og aðrar kröfur eru færð á nafnverði að frádreginni niðurfærslu til að mæta þeim kröfum sem kunna að tapast. Niðurfærslan er byggð á mati á tapsáhættu gagnvart einstökum kröfum og kröfunum í heild. Kröfur sem eru endanlega tapaðar eru færðar út úr bókum sveitarfélagsins.

1.8 Handbært fé

Handbært fé samanstendur af sjóði og óbundnum bankainnistæðum.

1.9 Eignir utan efnahagsreiknings

Fjárfesting í lausafjármunum og gatnagerðarframkvæmdum sem áður hefur verið gjaldfærð er ekki færð til eignar í efnahagsreikningi.

Skýringar

1.10 Tekjuskattsinneign

Með lögum um skattskyldu orkufyrirtækja nr. 50/2005 er kveðið á um að orkufyrirtæki sem höfðu verið undanþegin tekjuskatti skuli vera skattskyld frá og með árinu 2006. Hitveita sveitarfélagsins er hluti B-hluta ársreiknings samstæðu sveitarfélagsins og gilda framangreind lög um þá starfsemi.

Verulegur taprekstur hefur verið á hitaveitu sveitarfélagsins undanfarin ár og er ekki sjáanlegur viðsnúningur á rekstrinum í 3ja ára áætlun sveitarfélagsins. Vegna verulegrar óvissu um nýtingu tekjuskattsinneignarinnar sem er tilkomin vegna taprekstrarins er inneignin ekki færð í reikningsskilin.

1.11 Verðtryggðar eignir og skuldir

Verðtryggðar eignir og skuldir eru umreiknaðar miðað við vísitölur sem tóku gildi í ársbyrjun 2017. Áfallnar verðbætur á höfuðstól eigna og skulda er færður í rekstrarreikning.

1.12 Fjárhagsáætlun

Fjárhagsáætlun sveitarfélagsins fyrir árið 2016 er hluti ársreikningsins og er birt í rekstrarreikningi, yfirliti um sjóðstreymi og skýringum.

1.13 Breytingar á samanburðartölum

Þar sem það hefur átt við hefur samanburðarfjárhæðum verið breytt til þess að gæta samræmis við breytingu á framsetningu þessa árs.

Skýringar

2. Rekstrartekjur

Rekstrartekjur greinast þannig:

	Sveitarsjóður		Samantekin reikningsskil	
	2016	Áætlun	2016	Áætlun
Skatttekjur:				
Útsvör	166.250	142.879	166.250	142.879
Fasteignaskattar	380.997	389.200	379.799	389.200
Lóðarleiga	2.865	2.861	2.865	2.861
	550.112	534.940	548.914	534.940
Skatttekjur samtals	550.112	534.940	548.914	534.940
Aðrar tekjur	147.603	153.534	253.177	278.220
Rekstrartekjur samtals	697.714	688.474	802.091	813.160
Íbúafjöldi	465	434	465	434
Skatttekjur á íbúa	1.183	1.233	1.180	1.233

3. Laun og launatengd gjöld

Laun og launatengd gjöld greinast þannig:

	Sveitarsjóður		Samantekin reikningsskil	
	2016	Áætlun	2016	Áætlun
Laun	230.965	245.769	238.835	252.621
Launatengd gjöld	57.561	59.718	59.294	61.682
	288.526	305.487	298.129	314.303

Laun og launatengd gjöld sveitarstjórnar og sveitarstjóra námu 36,4 mkr. á árinu 2016.

Stöðugildi í árslok 2016 voru 35,1.

Skýringar

4. Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld

Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld greinast þannig:

	Sveitarsjóður		Samantekin reikningsskil	
	2016	Áætlun	2016	Áætlun
Vaxtatekjur	31.476	33.273	3.773	3.490
Tekjur af eignarhlutum	1.185	0	1.185	0
Vaxtagjöld og verðbætur	(35.497)	(35.355)	(47.941)	(45.340)
	(2.836)	(2.082)	(42.983)	(41.850)

5. Heildaryfirlit um rekstur

	Gjöld	Tekjur	Mismunur	Áætlun
Aðalsjóður:				
Skatttekjur	0	560.410	560.410	534.940
Félagsþjónusta	42.038	9.726	(32.312)	(34.911)
Heilbrigðismál	37	0	(37)	(40)
Fræðslu- og uppeldismál	276.692	33.632	(243.060)	(232.041)
Menningarmál	24.659	4.087	(20.572)	(18.329)
Æskulýðs- og íþróttamál	94.006	21.861	(72.146)	(73.486)
Brunamál og almannavarnir	28.897	291	(28.606)	(28.581)
Hreinlætismál	65.666	58.111	(7.555)	(1.082)
Skipulags- og byggingarmál	45.148	26.098	(19.050)	(19.050)
Umferðar- og samgöngumál	25.989	0	(25.989)	(27.114)
Umhverfismál	5.600	2.736	(2.864)	(2.421)
Atvinnumál	7.415	3.351	(4.065)	(4.446)
Sameiginlegur kostnaður	104.207	6.676	(97.530)	(86.408)
Fjármagnsliðir	1.170	45.105	43.935	44.650
Millifærslur í aðalsjóði	(22.938)	(22.938)	0	0
Aðalsjóður samtals	698.586	749.145	50.559	51.681
Eignasjóður	118.596	83.021	(35.575)	(16.940)
Þjónustumiðstöð	15.176	12.500	(2.676)	(642)
Millifærslur í A hluta	(101.847)	(101.847)	0	0
Sveitarsjóður samtals	730.511	742.819	12.308	34.099
Félagslegar íbúðir	9.930	5.648	(4.282)	(3.404)
Fráveita	34.674	25.990	(8.684)	(8.370)
Hitaveita	68.340	48.967	(19.373)	(14.868)
Vatnsveita	29.941	42.267	12.326	9.425
Millifærslur í B hluta	(18.495)	(18.495)	0	0
Sjóðir í B-hluta samtals	124.390	104.376	(20.014)	(17.217)
Samantekið samtals	854.901	847.196	(7.706)	16.882

Skýringar

6. Varanlegir rekstrarfjármunir

Varanlegir rekstrarfjármunir og afskriftir þeirra sem reiknaðar eru sem fastur hundraðshluti, greinast þannig:

	Fasteignir og lóðir	Gatnakerfi og gámaplön	Bifreiðar, áhöld og tæki	Samtals
Sveitarsjóður:				
Bókfært verð 1/1	898.225	148.631	15.550	1.062.406
Viðbót á árinu	20.563	(12.335)	17.591	25.819
Endurmat lóða og lendna	5.756			5.756
Selt á árinu	(21.592)	0	(1.974)	(23.566)
Afskrifað á árinu	(27.500)	(8.860)	(5.598)	(41.958)
Bókfært verð 31/12	875.452	127.436	25.569	1.028.457

	Fasteignir og lóðir	Veitu- og gatnakerfi	Bifreiðar, vélar, áhöld og tæki	Samtals
Samantekið:				
Bókfært verð 1/1	942.769	448.259	15.888	1.406.916
Viðbót á árinu	20.563	76.285	17.591	114.439
Endurmat lóða og lendna	5.756			5.756
Selt á árinu	(21.592)	0	(1.974)	(23.566)
Afskrifað á árinu	(29.382)	(31.106)	(5.598)	(66.086)
Bókfært verð 31/12	918.115	493.437	25.907	1.437.459

Vátryggingaverðmæti, fasteignamat og bókfært verð varanlegra rekstrarfjármuna sveitarsjóðs og B hluta stofnana, greinist þannig í árslok:

	Fasteignamat	Vátrygginga-verðmæti	Bókfært verð
Sveitarsjóður:			
Skólahúsnæði	60.410	362.505	415.581
Íþróttamannvirki	133.250	423.801	231.722
Stjórnsýsluhús	19.600	63.443	28.600
Félagsheimilið Borg	61.130	195.465	16.646
Þjónustuhúsnæði	7.320	24.315	6.922
Skálar	16.346	54.141	6.553
Gatnakerfi og gámaplön	0	0	127.436
Leigulóðir	171.190	0	61.169
Lóðir og lendur	24.464	0	8.405
Golfvöllur	52.960	0	99.853
Vélar og áhöld	0	59.461	25.569
Samtals sveitarsjóður	546.670	1.183.131	1.028.457

Skýringar

	Fasteignamat	Vátrygginga-verðmæti	Bókfært verð
B-hluta stofnanir:			
Íbúðarhúsnæði	96.150	175.318	42.663
Veitukerfi	0	3.273.194	366.001
Aðrir rekstrarfjármunir	0	0	338
Samtals B-hluta stofnanir	96.150	3.448.512	409.002
Samantekið samtals	642.820	4.631.643	1.437.459

Samkvæmt reikningsskilaaðferð sveitarfélaga hafa tilteknar eignir sveitarfélagsins verið gjaldfærðar og því ekki færðar í efnahagsreikning.

Lausafjármunir

Tryggingarverð lausafjármuna greinist þannig:

Stjórnsýsluhús	10.571
Kerhólsskóli	24.996
Íþróttamannvirki	9.029
Áhaldahús	8.479
Félagsheimili	14.865
Veitur	14.755
	82.695

7. Eignarhlutir í félögum

Bókfært verð eignarhluta í öðrum félögum greinist þannig:

	Sveitarsjóður	Samantekið
Eignarhlutar í félögum:		
Sláturfélag Suðurlands	202	202
Lánasjóður sveitarfélaga ohf	19.755	19.755
Eignarhaldsfélag Suðurlands hf. A-bréf	676	676
Eignarhaldsfélag Suðurlands hf. B-bréf	2.704	2.704
Vottunarstofan Tún ehf	74	74
Háskólasamfélag Suðurlands ehf	2.140	2.140
Rangárbakkar Hestamiðstöð Suðurlands	339	339
Eignarhlutar í byggðasamlögum:		
Atvinnuþróunarsjóður Suðurlands	3.480	3.480
Uxahryggir ehf	500	500
Norðurvegur ehf	500	500
Stofnsjóður SS	1	1
Laugarás	5.682	5.682
Sorpstöð Suðurlands	107	107
	36.160	36.160

Skýringar

8. Langtímakröfur

	Sveitarsjóður	Samantekið
Skuldabréf á eigin fyrirtæki	121.386	0
Næsta árs afborganir	(16.083)	0
	105.303	0

Afborganir af verðbréfaeign greinast þannig á næstu ár:

Árið 2017	16.083	0
Árið 2018	16.807	0
Árið 2019	17.563	0
Árið 2020	18.353	0
Árið 2021	18.705	0
Síðar	33.875	0
	121.386	0

9. Skammtímakröfur

Niðurfærsla óinnheimtra tekna, annarra viðskiptakrafna og skammtímakrafna greinist þannig:

	Sveitarsjóður	Samantekið
Afskriftareikningur í ársbyrjun	14.956	18.849
Afskrifaðar og niðurfelldar kröfur á árinu	(2.807)	(2.807)
Breyting afskriftaframlags á árinu	(3.529)	(2.367)
Afskriftareikningur í árslok	8.620	13.675

10. Eigið fé

Yfirlit um eiginfjárreikning:

	Sveitarsjóður	Samantekið
Eigið fé 1/1	992.335	563.030
Endurmat lóða og lendna	5.756	5.756
Rekstrarniðurstaða ársins	12.308	(7.706)
Eigið fé 31/12	1.010.398	561.080

11. Langtímaskuldir

Sveitarsjóður:	Staða 1.1. 2016	Afborganir	Verðbætur	Eftirstöðvar 31.12.2016
Verðtryggð lán	706.682	(31.339)	14.456	689.799
Samantekið:				
Verðtryggð lán	915.639	(43.021)	18.964	891.582

Skýringar

11. Langtímaskuldir, framhald

Yfirlit um langtímaskuldir:	Sveitarsjóður	Samantekið
Innlend verðtryggð lán, meðalvextir 3,11%	689.799	891.582
Næsta árs afborganir	(32.550)	(44.136)
	657.249	847.446

Afborganir af langtímaskuldum greinast þannig á næstu ár:

Árið 2017	32.550	44.136
Árið 2018	33.433	43.225
Árið 2019	32.564	42.398
Árið 2020	33.499	41.454
Árið 2021	34.460	42.460
Síðar	523.293	677.909
Langtímaskuldir samtals, þar með taldar næsta árs afborganir	689.799	891.582

12. Heildaryfirlit um samantekna fjárhagsstöðu A og B hluta í árslok

Eignir, skuldir og eigið fé sveitarfélagsins greinist þannig:

	Eignarhluti	**Eignir**	**Skuldir**	**Eigið fé**
A hluti	100%	1.766.593	756.194	1.010.398
Félagslegar íbúðir	100%	42.663	109.497	(66.834)
Fráveita	100%	77.669	145.723	(68.054)
Hitaveita	100%	226.036	538.064	(312.028)
Vatnsveita	100%	113.115	115.518	(2.403)
Millifærslur, innbyrðis staða		(629.501)	(629.501)	0
Heildarstaða sveitarfélagsins 31.12.2016		1.596.575	1.035.495	561.080

13. Aðrar upplýsingar

Ábyrgðarskuldbinding

Sveitarfélagið ber ábyrgð á láni sem Héraðsnefnd Árnesinga bs. tók til að fjármagna viðbyggingu við Fjölbrautaskóla Suðurlands. Eftirstöðvar lánsins í árslok 2016 voru um 300 mkr. Lánið er á nafni Hérðasnefndar og greiða aðildarsveitarfélög það niður með framlögum til nefndarinnar.

Sveitarfélagið ber ábyrgð á lánum sem Brunavarnir Árnessýslu tók vegna fjárfestinga til slökkvistarfa. Eftirstöðvar þeirra í árslok 2016 voru 409,4 mkr. Lánin eru á nafni Brunavarna Árnessýslu og greiða aðildarsveitarfélög það niður með framlögum.

Önnur atriði

Aðal- og varamenn í sveitarstjórn auk æðstu stjórnenda sveitarfélagsins eru skilgreindir sem tengdir aðilar sveitarfélagsins. Makar þessara aðila og ófjárráða börn og aðrir fjárhagslega háðir einstaklingar falla einnig undir skilgreininguna ásamt fyrirtækjum í eigu eða undir stjórn þessara aðila.

Sveitarfélagið hefur átt viðskipti við tengda aðila á árinu. Viðskipti sveitarfélagsins við tengda aðila eru á sömu forsendum og þegar um ótengda aðila er að ræða og eru skilyrði og skilmálar viðskiptanna sambærileg og við ótengda aðila. Við ákvörðun um viðskipti við tengda aðila er farið að hæfisreglum 20. gr. sveitarstjórnarlaga.

Skýringar

14. Lykiltölur

Lykiltölur fyrir A-hluta - 5 ára yfirlit:	Áætlun með viðaukum	Ársreikningar				
	2016	2016	2015	2014	2013	2012
Ýmsar lykiltölur						
Í hlutfalli við rekstrartekjur (%)						
Framlegð (EBITDA)	10,6%	8,2%	8,5%	11,3%	20,5%	21,2%
Rekstrarniðurstaða	5,0%	1,8%	1,7%	4,5%	12,9%	20,6%
Veltufé frá rekstri	11,8%	10,9%	8,0%	11,1%	20,6%	18,5%
Fjárfesting í varanl. rekstrarfjármunum	2,8%	1,9%	3,0%	18,3%	5,9%	7,0%
Heildarskuldir og skuldb. - skuldahlutfall	111,4%	108,4%	119,3%	137,9%	142,8%	131,4%
Önnur hlutföll						
Langt.sk. og skuldb. / veltufé frá rekstri (ár)	8,1	8,6	12,9	10,6	6,3	6,1
Veltufé frá rekstri / afb. skulda og skuldb.	2,6	2,4	1,7	2,3	0,1	7,4
Veltufjárhlutfall	6,1	6,0	5,4	4,5	6,9	3,8
Fjárhagsleg viðmið sveitarstjórnarlaga						
Jafnvægisregla	5,0%	1,8%	1,7%	4,5%	12,9%	20,6%
Skuldaviðmið	34,8%	37,0%	50,3%	67,9%	62,9%	77,3%
Í hlutfalli við rekstrartekjur (%)						
Útsvar	20,8%	23,8%	20,0%	21,5%	23,7%	19,8%
Fasteignaskattur	56,5%	54,6%	54,6%	56,3%	54,2%	40,9%
Framlög Jöfnunarsjóðs	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,4%	6,5%
Lóðarleiga	0,4%	0,4%	0,4%	0,4%	0,4%	0,3%
Skatttekjur samtals	77,7%	78,8%	74,9%	78,2%	78,7%	67,5%
Aðrar tekjur	22,3%	21,2%	25,1%	21,8%	21,3%	32,5%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Laun og launatengd gjöld	44,4%	41,4%	42,3%	36,4%	33,7%	26,2%
Annar rekstrarkostnaður	45,1%	50,5%	49,2%	52,4%	45,8%	52,6%
Framlegð (EBITDA)	10,6%	8,2%	8,5%	11,3%	20,5%	21,2%
Afskriftir	5,3%	6,0%	5,8%	5,7%	5,6%	4,6%
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)	0,3%	0,4%	1,0%	1,0%	2,0%	-4,0%
Rekstrarniðurstaða	5,0%	1,8%	1,7%	4,5%	12,9%	20,6%
Í þúsundum króna á íbúa:						
Rekstur						
Skatttekjur	1.233	1.183	1.066	1.068	1.033	1.048
Aðrar tekjur	354	317	356	298	279	504
Laun og launatengd gjöld	(704)	(620)	(601)	(497)	(442)	(406)
Annar rekstrarkostnaður	(715)	(757)	(700)	(715)	(601)	(817)
Afskriftir	(84)	(90)	(82)	(78)	(73)	(71)
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)	(5)	(6)	(14)	(14)	(26)	62
Rekstrarniðurstaða	79	26	25	62	169	319
Efnahagur:						
Eignir	4.213	3.799	3.859	4.160	4.127	4.103
Eigið fé	2.447	2.173	2.162	2.276	2.254	2.065
Skuldir og skuldbindingar	1.767	1.626	1.697	1.884	1.873	2.038
Sjóðstreymi						
Veltufé frá rekstri	188	164	114	152	270	287
Handbært fé frá rekstri	188	168	106	185	322	131
Fjarfesting í varanlegum rekstrarfjármunum	44	28	42	249	77	109
Íbúafjöldi	434	465	459	431	422	423
Breyting frá fyrra ári%		1,3%	6,5%	2,1%	-0,2%	0,7%

Skýringar

14. Lykiltölur, framhald

Lykiltölur fyrir A og B hluta - 5 ára yfirlit:	Áætlun með viðaukum	Ársreikningar				
	2016	2016	2015	2014	2013	2012
Ýmsar lykiltölur						
Í hlutfalli við rekstrartekjur (%)						
Framlegð (EBITDA)	14,7%	12,6%	13,6%	16,0%	22,4%	22,1%
Rekstrarniðurstaða	2,1%	-1,0%	-1,0%	1,0%	3,7%	10,6%
Veltufé frá rekstri	11,7%	11,0%	8,7%	10,9%	17,0%	15,2%
Fjárfesting í varanl. rekstrarfjármunum	11,9%	12,7%	-0,6%	14,6%	5,8%	6,8%
Heildarskuldir og skuldb. - skuldahlutfall	124,7%	129,1%	132,4%	151,9%	160,7%	147,9%
Önnur hlutföll						
Langt.sk. og skuldb. / veltufé frá rekstri (ár)	9,0	9,6	13,3	12,1	8,6	8,5
Veltufé frá rekstri / afb. skulda og skuldb.	2,2	2,1	1,6	1,8	0,1	2,7
Veltufjárhlutfall	1,0	0,7	0,9	0,8	1,4	1,1
Fjárhagsleg viðmið sveitarstjórnarlaga						
Jafnvægisregla	2,1%	-1,0%	-1,0%	1,0%	3,7%	10,6%
Skuldaviðmið	124,5%	129,1%	132,4%	151,9%	155,6%	146,4%
Í hlutfalli við rekstrartekjur (%)						
Útsvar	18,8%	20,7%	17,4%	18,6%	20,6%	17,5%
Fasteignaskattur	46,6%	47,4%	47,3%	48,5%	47,0%	35,9%
Framlög Jöfnunarsjóðs	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,4%	5,8%
Lóðarleiga	0,4%	0,4%	0,4%	0,4%	0,4%	0,3%
Skatttekjur samtals	65,8%	68,4%	65,1%	67,5%	68,4%	59,5%
Aðrar tekjur	34,2%	31,6%	34,9%	32,5%	31,6%	40,5%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Laun og launatengd gjöld	38,7%	37,2%	37,9%	32,6%	30,9%	25,6%
Annar rekstrarkostnaður	46,7%	50,2%	48,5%	51,4%	46,7%	52,3%
Framlegð (EBITDA)	14,7%	12,6%	13,6%	16,0%	22,4%	22,1%
Afskriftir	7,5%	8,2%	8,2%	8,5%	8,7%	7,7%
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)	5,1%	5,4%	6,4%	6,6%	10,0%	3,9%
Rekstrarniðurstaða	2,1%	-1,0%	-1,0%	0,9%	3,7%	10,6%
Í þúsundum króna á íbúa:						
Rekstur						
Skatttekjur	1.233	1.180	1.063	1.065	1.030	1.045
Aðrar tekjur	641	544	571	513	478	712
Laun og launatengd gjöld	(724)	(641)	(619)	(515)	(466)	(451)
Annar rekstrarkostnaður	(874)	(866)	(792)	(811)	(705)	(918)
Afskriftir	(140)	(142)	(134)	(134)	(131)	(134)
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)	(96)	(92)	(105)	(104)	(151)	(68)
Rekstrarniðurstaða	39	(17)	(16)	14	56	187
Efnahagur:						
Eignir	3.695	3.433	3.390	3.721	3.752	3.855
Eigið fé	1.314	1.207	1.227	1.324	1.329	1.255
Skuldir og skuldbindingar	2.381	2.227	2.163	2.397	2.423	2.600
Sjóðstreymi						
Veltufé frá rekstri	219	190	143	173	257	267
Handbært fé frá rekstri	311	268	136	198	315	108
Fjarfesting í varanlegum rekstrarfjármunum	223	219	(9)	187	87	119
Íbúafjöldi	434	465	459	431	422	423
Breyting frá fyrra ári%		1,3%	6,5%	2,1%	-0,2%	0,7%

Skýringar

Samanburður rekstraráætlana

Í neðangreindu yfirliti er gerð grein fyrir rekstraráætlun fyrir árið 2016 samkvæmt upphaflega samþykktri fjárhagsáætlun sveitarfélagsins, samþykktum viðaukum og fjárhagsáætlun með viðaukum. Fjárhagsáætlun með viðaukum er birt í rekstrarreikningi og öðrum skýringum ársreikningsins til samanburðar við rauntölur ársins.

	Sveitarsjóður A hluti			Samantekin reikningsskil A og B hluti		
	Upphafleg fjárhags-áætlun	Viðaukar við fjárhags-áætlun	Fjárhags-áætlun með viðaukum	Upphafleg fjárhags-áætlun	Viðaukar við fjárhags-áætlun	Fjárhags-áætlun með viðaukum
Tekjur						
Skatttekjur	506.638	28.302	534.940	506.638	28.302	534.940
Aðrar tekjur	153.534	0	153.534	278.220	0	278.220
	660.172	28.302	688.474	784.858	28.302	813.160
Gjöld						
Laun og launatengd gjöld	261.880	43.607	305.487	270.696	43.607	314.303
Annar rekstrarkostnaður	309.833	500	310.333	374.402	5.000	379.402
	571.713	44.107	615.820	645.098	48.607	693.705
Rekstrarniðurstaða fyrir afskriftir	88.459	(15.805)	72.654	139.760	(20.305)	119.455
Afskriftir	(34.502)	(1.971)	(36.473)	(58.253)	(2.470)	(60.723)
Rekstrarniðurstaða án fjármagnsliða	53.957	(17.776)	36.181	81.507	(22.775)	58.732
Fjármagnsliðir	(9.315)	7.233	(2.082)	(53.622)	11.772	(41.850)
Rekstrarniðurstaða	44.642	(10.543)	34.099	27.885	(11.003)	16.882

Skýringar

Samanburður sjóðstreymisáætlana

Í neðangreindu yfirliti er gerð grein fyrir sjóðstreymisáætlun fyrir árið 2016 samkvæmt upphaflega samþykktri fjárhagsáætlun sveitarfélagsins, samþykktum viðaukum og fjárhagsáætlun með viðaukum. Fjárhagsáætlun með viðaukum er birt í sjóðstreymisyfirliti og öðrum skýringum ársreikningsins til samanburðar við rauntölur ársins.

	Sveitarsjóður A hluti			Samantekin reikningsskil A og B hluti		
	Upphafleg fjárhags-áætlun	Viðaukar við fjárhags-áætlun	Fjárhags-áætlun með viðaukum	Upphafleg fjárhags-áætlun	Viðaukar við fjárhags-áætlun	Fjárhags-áætlun með viðaukum
Rekstrarhreyfingar						
Rekstrarniðurstaða ársins	44.642	(10.543)	34.099	27.885	(11.003)	16.882
Liðir sem hafa ekki áhrif á fjárstreymi:						
Reiknaðar afskriftir	34.502	1.971	36.473	58.253	2.470	60.723
Verðbætur	18.159	(7.233)	10.926	29.198	(11.772)	17.426
Veltufé frá rekstri	97.303	(15.805)	81.498	115.336	(20.305)	95.031
Breytingar á skammtímaliðum	0	0	0	40.000	0	40.000
Handb.fé frá rekstri (til rekstrar)	97.303	(15.805)	81.498	155.336	(20.305)	135.031
Fjárfestingahreyfingar						
Fjárfesting í rekstrarfjármunum	(16.000)	(3.097)	(19.097)	(59.500)	(37.397)	(96.897)
Langtímakr. eigin stofnanir, br.	35.675	0	35.675	0	0	0
	19.675	(3.097)	16.578	(59.500)	(37.397)	(96.897)
Fjármögnunarhreyfingar						
Afborganir langtímalána	(31.918)	0	(31.918)	(44.133)	0	(44.133)
Skammtímalán, breyting	(10.000)	0	(10.000)	(10.000)	0	(10.000)
Eigin fyrirtæki, breyting	(24.843)	0	(24.843)	0	0	0
	(66.761)	0	(66.761)	(54.133)	0	(54.133)
Hækkun (lækkun) á handb. fé	50.217	(18.902)	31.315	41.703	(57.702)	(15.999)
Handbært fé í ársbyrjun	2.190	0	2.190	34.845	0	34.845
Handbært fé í árslok	52.407	(18.902)	33.505	76.548	(57.702)	18.846